

24. Дадзены прыклады: 1) урок; 2) сшытак; 3) падручнік.

У якіх словах націск падае на другі склад?

А) ва ўсіх словах. Б) няма такіх слоў. В) у 1, 2. Г) у 1, 3. Д) у 2, 3.

25. Выберыце з прапанаваных словы-сінонімы да назоўніка *балота*:

1) багна; 2) дрыгва; 3) пустыня.

А) усе словы. Б) няма такіх слоў. В) 1, 2. Г) 1, 3. Д) 2, 3.

26. Дадзены запазычаныя словы:

1) мантаж; 2) фальш; 3) рубрыка.

Падбярэце да іх беларускія адпаведнікі:

а) падман; б) зборка; в) раздзел.

А) 1-а, 2-б, 3-в. Б) 1-б, 2-а, 3-в. В) 1-б, 2-в, 3-а. Г) 1-в, 2-б, 3-а. Д) 1-в, 2-а, 3-б.

27. Драматычны твор з вясёлым зместам называецца ...

А) драма. Б) трагедыя. В) камедыя. Г) вадэвіль. Д) опера.

28. Дадзены прыклады:

1) авіяцыя, піяніна; 2) педаль, метро; 3) збожжа, узвышша.

Судзіце з патрэбнай арфаграмай:

а) правапіс падоўжаных зычных;

б) правапіс спалучэнняў галосных у запазычаных словах;

в) правапіс е ў першым складзе перад націскам у запазычаных словах.

А) 1-а, 2-б, 3-в. Б) 1-а, 2-в, 3-б. В) 1-б, 2-в, 3-а. Г) 1-в, 2-б, 3-а. Д) 1-в, 2-а, 3-б.

29. Якое лексічнае значэнне мае назоўнік *бок*? Выберыце патрэбны(-ыя) прыклад(-ы):

1) напрамак на мясцовасці; 2) прастора справа або злева ад сярэдняй лініі; 3) састаўная частка, элемент чаго-небудзь.

А) усе прыклады. Б) 1. В) 1, 2. Г) 2. Д) 2, 3.

30. Якая народная казка пачынаецца словамі “Былі ў аднаго чалавека тры сыны”?

А) “Разумная дачка”. Б) “Музыкі”. В) “Залаты птах”.
Г) “Ох і залатая табакерка”. Д) “Лісіца-хітрыца”.

Гульня-конкурс па беларускай мове і літаратуры

«БУСЛІК-2026»

Чацвер, 12 лютага 2026 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- за няправільны адказ аднімаецца чвэрць балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- максімальная колькасць балаў, якой ацэньваецца заданне конкурсу, – 150, аднак аўтары задання не прадугледжваюць яго поўнага выканання ўдзельнікамі; у заданне гульні-конкурсу ўключаны пытанні, веды пра якія не прадугледжаны школьнай праграмай;
- карыстацца даведнікамі, падручнікамі, слоўнікамі, іншымі пісьмовымі або друкаванымі матэрыяламі, электроннымі сродкамі інфармацыі і сувязі забараняецца; не дазваляецца таксама абменьвацца інфармацыяй з іншымі ўдзельнікамі і задаваць пытанні настаўніку; ручка, чарнавік, картка і заданне – гэта ўсё, што патрэбна мець удзельніку;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- пасля заканчэння конкурсу лістак з заданнем і чарнавік удзельнік забірае з сабой і захоўвае іх да падвядзення канчатковых вынікаў;
- вынікі ўдзельнікаў размяшчаюцца на сайце <https://bakonkurs.by/> праз 1–2 месяцы пасля правядзення конкурсу.

Заданне для вучняў 5-6 класаў

1. Колькі слоў у народным выслоўі?

Глыбокуваду незамуціш.

А) 2. Б) 3. В) 4. Г) 5. Д) 6.

2. У слове *рыба* падкрэсленая частка з’яўляецца ...

А) прыстаўкай. Б) коранем. В) суфіксам. Г) канчаткам. Д) постфіксам.

3. З якой літары пачынаецца назва вялікай пералётнай птушкі з доўгай прамой чырвонай дзюбай і высокімі чырвонымі нагамі?

А) а. Б) б. В) ж. Г) ч. Д) ц.

4. Выберыце з прапанаваных назваў музычных інструментаў словы, якія маюць два склады:

1) скрыпка; 2) арфа; 3) гітара; 4) барабан.

А) 1, 2. Б) 1, 3. В) 2, 3. Г) 2, 4. Д) 3, 4.

5. Якую літару неабходна прыбраць у слове *пілот*, каб атрымалася назва агароджы, пераважна з жэрдак?

А) п. Б) і. В) л. Г) о. Д) т.

Арганізатар гульні-конкурсу «Буслік» –
Грамадскае аб’яднанне «Інтэлектуальныя спаборніцтвы «Конкурс»
220045, г. Мінск, вул. Яна Чачота, 16 тэл. (017) 375 66 17, 375 36 23
e-mail: info@bakonkurs.by <https://bakonkurs.by/> <https://конкурс.бел/>

Унітарнае прадпрыемства «Выдавецкі цэнтр БА «Конкурс». Заказ 3. Тыраж 17500 экз. Мінск. 2026 г.

6. Выберыце з дадзеных пыталны сказ.

1. *Прыгожая наша краіна!* 2. *Як трапляе хлеб на стол?*

3. *Глядзяць у неба сінія азёры.*

А) усе сказы. Б) няма патрэбнага сказа. В) 1. Г) 2. Д) 3.

7. У якім склоне назоўнікі адказваюць на пытанне *чым?*

А) у назоўным склоне. Б) у давальным склоне. В) у вінавальным склоне.

Г) у творным склоне. Д) у родным склоне.

8. Якая літара ў беларускім алфавіце ідзе за літарай *ж*?

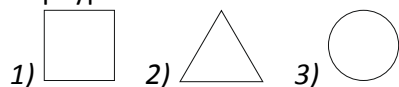
А) е. Б) ё. В) з. Г) і. Д) к.

9. Выберыце правільна напісаныя словы:

1) *дуп*; 2) *мурашка*; 3) *знахотка*; 4) *посуд*.

А) усе словы. Б) 1, 2. В) 1, 3. Г) 2, 3. Д) 2, 4.

10. Дадзены малюнкi фігур:

Якая іх форма:

а) *круглая*; б) *чатырохвугольная*; в) *трохвугольная*?

Суднясіце малюнак і форму фігур.

А) 1-а, 2-б, 3-в. Б) 1-а, 2-в, 3-б. В) 1-б, 2-в, 3-а. Г) 1-в, 2-б, 3-а. Д) 1-в, 2-а, 3-б.

11. Дадзены сказ:

Вясной прыгожа квітнее наш сад.

Колькі словазлучэнняў у сказе?

А) 1. Б) 2. В) 3. Г) 4. Д) 5.

12. Колькі гукаў у слове *ясень*?

А) 2. Б) 3. В) 4. Г) 5. Д) 6.

13. Дадзены прыклады: 1) *канапа*; 2) *лесавік*; 3) *юнак*.

Выберыце адушаўлёныя назоўнікі.

А) усе назоўнікі. Б) няма такіх назоўнікаў. В) 1, 2. Г) 1, 3. Д) 2, 3.

14. Дадзены словазлучэнні:

1) *рачн.. глыб*; 2) *аўтамабільн.. сэрвіс*; 3) *вясков.. сявец*; 4) *нов.. бра*.

Выберыце прыклады, у якіх прыметнікі маюць канчатак *-ы*.

А) усе прыметнікі. Б) 1, 2. В) 1, 3. Г) 2, 3. Д) 2, 4.

15. Вызначце з прапанаваных словы, якія маюць мяккія зычныя гукі:

1) *яхта*; 2) *сябар*; 3) *зіма*.

А) усе словы. Б) няма такіх слоў. В) 1, 2. Г) 1, 3. Д) 2, 3.

16. Прачытайце ўважліва назвы: 1) *жарабя*; 2) *цяля*; 3) *ягня*.

Суднясіце назвы з малюнкамі:

А) 1-а, 2-б, 3-в. Б) 1-а, 2-в, 3-б. В) 1-б, 2-в, 3-а. Г) 1-в, 2-б, 3-а. Д) 1-в, 2-а, 3-б.

17. Як называецца каўпак для лямпы?

А) аазіс. Б) абажур. В) абаранак. Г) абгортка. Д) абруч.

18. Прачытайце ўважліва вершаваныя радкі Петруся Броўкі:

– Калі ласка! – нашай роднай мовы

Шчырыя і ветлівыя словы.

Колькі ўсяго прыметнікаў ужыта?

А) 0. Б) 1. В) 2. Г) 3. Д) 4.

19. Якім членам сказа з'яўляецца выдзеленае ў прыказцы слова?

*У лес **дроў** не возьмаць.*

А) дзейнікам. Б) выказнікам. В) азначэннем. Г) дапаўненнем. Д) акалічнасцю.

20. Дадзены прыклады:

1) *бусел, сава*; 2) *мядзведзь, ліса*; 3) *сцюжа, гром*.

Як назваць назоўнікі ў кожным з трох прыкладаў адным словам?

а) *жывёлы*; б) *з'явы прыроды*; в) *птушкі*.

А) 1-а, 2-б, 3-в. Б) 1-а, 2-в, 3-б. В) 1-б, 2-в, 3-а. Г) 1-в, 2-б, 3-а. Д) 1-в, 2-а, 3-б.

21. Закончыце сказ, не змяняючы форму слоў.

Вучні чыталі цікавае ...

А) паэму. Б) апавяданне. В) аповесць. Г) легенду. Д) казку.

22. Вызначце з дадзеных няправільна напісаныя словы:

1) *дрыўляны*; 2) *яблачны*; 3) *вадзяны*.

А) усе словы. Б) няма такіх слоў. В) 1, 2. Г) 1, 3. Д) 2, 3.

23. Выберыце з прапанаваных словы, у якіх на месцы пропуску напішаце літару *о*:

1) *в..рона*; 2) *н..ра*; 3) *гор..д*.

А) усе словы. Б) няма такіх слоў. В) 1, 2. Г) 1, 3. Д) 2, 3.